

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 28056/2023
22.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник мајка ББ из ..., против туженог ВВ из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Ненад Дедић, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 120/21 од 08.07.2021. године, исправљене решењем тог суда Гж2 120/21 од 14.09.2022. године, у седници одржаној дана 22.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 120/21 од 08.07.2021. године, исправљене решењем тог суда Гж2 120/21 од 14.09.2022. године, у делу којим је одлучено о обавези туженог да доприноси издржавању тужиоца за период почев од 10.01.2020. године па убудуће и о трошковима поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П2 69/19 од 03.08.2020. године, исправљеном решењем тог суда П2 69/19 од 12.04.2021. године, ставом првим изреке, измењена је пресуда Основног суда у Смедереву П2 893/12 од 11.03.2013. године, преиначена пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 140/14 од 20.03.2014. године, па је тужени обавезан да на име доприноса издржавању тужиоца плаћа месечно износ од 500 швајцарских франака у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате, почев од подношења тужбе 07.04.2016. године па убудуће док за то постоје законски услови до 05. у месецу за текући месец, да доспеле, а неисплаћене износе издржавања плати одједном у року од 15 дана од достављања пресуде, са законском затезном каматом почев од доспелости до исплате, уплатом на означени текући рачун тужиоца код банке. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да тужени на име издржавања плаћа за период од 01.10.2018. године па убудуће док за то постоје законски услови преко досуђеног месечног износа од 500 швајцарских франака до укупно траженог износа од 700 швајцарских франака у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 120/21 од 08.07.2021. године, исправљеном решењем тог суда Гж2 120/21 од 14.09.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је исправљена првостепена пресуда у делу става првог изреке тако што је тужени обавезан да тужиоцу на име доприноса за издржавање за период од подношења тужбе 07.04.2016. године до 08.05.2017. године плаћа месечни износ од 350 швајцарских франака, а од 10.01.2020. године па убудуће док за то постоје законски услови износ од 500 швајцарских франака, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, до 05. у месецу за текући месец, да доспеле, а неисплаћене износе издржавања плати одједном у року од 15 дана од пријема пресуде, са законском затезном каматом по Закону о затезној камати почев од доспелости сваког износа до исплате на означени рачун тужиоца, на који начин је измењена пресуда Основног суда у Смедереву П2 893/12 од 11.03.2013. године, преиначена пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 140/14 од 20.03.2014. године, те је одбијен тужбени захтев у делу којим је тражено да се тужени обавезе да за период од 07.04.2016. године до 08.05.2017. године тужиоцу плаћа износ од још 150 швајцарских франака преко износа од 350 швајцарских франака до досуђеног износа од 500 швајцарских франака у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате до 05. у месецу за текући месец, те да доспеле, а неисплаћене износе издржавања исплати одједном у року од 15 дана, са припадајућом законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, укинута је исправљена првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке и одбачена тужба у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име доприноса за издржавање за период од 08.05.2017. године до 09.01.2020. године плаћа месечно износ од 500 швајцарских франака, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате до 05. у месецу за текући месец, те доспеле, а неисплаћене износе издржавања исплати одједном у року од 15 дана од пријема отправка пресуде, са законском затезном каматом по Закону о затезној камати почев од доспелости сваког износа до исплате. Ставом трећим изреке, потврђено је решење о трошковима поступка садржано у трећем ставу исправљене првостепене пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је преиначена првостепена пресуда и тужени обавезан да доприноси издржавању тужиоца месечним износом од 500 швајцарских франака у временском периоду од 10.01.2020. године па убудуће, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП.

Ревизија је дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао пресуду у побијаном делу у складу са чланом 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Супротно наводима ревизије, другостепени суд није учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП, пошто је правилно оценио као неоснован приговор пресуђене ствари, који је истакнут у току првостепеног поступка и поновљен у жалби. Правноснажним делом пресуде првостепеног суда П2 321/2016 од 20.07.2017. године, која је донета у току ове

парнице, одбијен је тужбени захтев којим је предложено обавезивање туженог да тужицу на име издржавања плаћа месечне износе од 500 швајцарских франака у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате, од дана пунолетства тужиоца године па убудуће док за то постоје законски услови. Та пресуда заснована је на утврђеној чињеници да је тужилац у току парнице која је покренута дана 07.04.2016. године постао пунолетан дана ... године и да није наставио редовно школовање. Међутим, тужилац је у даљем току парнице наставио редовно школовање и на основу ове нове чињенице на рочишту од 10.01.2020. године у складу са одредбом члана 200. став 1. ЗПП, преиначио тужбу, постављајући захтев за обавезивање туженог да доприноси његовом издржавању од пунолетства па убудуће. Пошто не постоји идентитет чињеница на којима је засновани захтев одбијен правноснажним делом пресуде од 20.07.2017. године и чињеница на којима је заснован захтев о коме је одлучено побијаном пресудом, правилно су нижестепени судови донели одлуку о овом делу захтева.

Према утврђеном чињеничном стању, од значаја за побијани део пресуде, тужилац, рођен ... године, живи у домаћинству са мајком у Од октобра месеца ... године он је редован студент ... факултета у У ... живи у студентском дому, претежно се храни у студентској мензи, а по овим основима има месечни издатак од 29.000,00 динара. Два до три пута месечно одлази у ... и користи градски превоз у Месечни трошкови на име одевања, обуће и хигијене су му око 8.500,00 динара. За спортске активности месечно издваја 7.000,00 динара. Тужилац и његова мајка живе у изнајмљеном стану у ..., за који месечни издаци износе 30.000,00 динара. Мајка тужиоца је запослена, са месечном зарадом нешто нижом од 50.000,00 динара, али јој је она умањена због дужег боловања. Од имовине мајка тужиоца има један плац, који је запарложен. Тужени живи у ..., запослен је на радном месту ... и месечно остварује нето примања од 3.800 швајцарских франака. Од новембра месеца 2018. године живи сам. Његов месечни трошак по основу станарине, режијских трошкова и здравственог осигурања износи 1.900 швајцарских франака. Власник је аутомобила којим се превози до посла, па по овом основу има трошкове за бензин, као и осигурање на крају године. Подигао је стамбени кредит, од ког новца је купио кућу ћерки у ..., а по овом основу има месечне издатке од 800 швајцарских франака.

Са полазиштем на наведено утврђење, нижестепени судови закључују да утврђене потребе тужиоца, као пунолетног детета на редовном школовању у другом граду и могућности туженог, као радно способног оца са сталним приходима у иностранству, дају основа за обавезивање туженог да доприноси издржавању свог пунолетног сина, те одлуку у побијаном делу заснивају на одредбама члана 160. Породичног закона.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су обавезали оца да доприноси издржавању пунолетног детета на редовном школовању, почев од дана постављања тужбеног захтева па убудуће, док за то постоје законски услови.

Породични закон („Службени гласник РС“ бр. 18/2005 ... 6/2015), прописује да пунолетно дете које се редовно школује има право на издржавање од родитеља сразмерно њиховим могућностима, а најкасније до навршене 26. године живота (члан 155. став 2.); да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (члан

160. став 1.), потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (члан 160. став 2.), а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (члан 160. став 3.); поверилац издржавања може по свом избору захтевати да висина издржавања буде одређена у фиксном месечном новчаном износу или у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања (члан 162. став 1.), а ако се висина издржавања одређује у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања (зарада, накнада зараде, пензија, ауторски хонорар итд), висина издржавања по правилу не може бити мања од 15%, нити већа од 50% од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање (члан 162. став 2.).

Према наведеним законским одредбама, тужилац, као пунолетно дете има право на издржавање од оба родитеља. Према утврђеним чињеницама, материјалне прилике оца су несумњиво знатно боље од материјалних прилика мајке, са којом тужилац живи у заједничком домаћинству. Досуђени износ од 500 швајцарских франака представља 13% од утврђених нето месечних примања туженог, па имајући у виду структуру утврђених месечних потреба тужиоца, да редовним школовањем он ствара у перспективи будуће боље услове живота, као и да је тужени подигао стамбени кредит и на тај начин пунолетној ћерки у ... обезбедио стамбену потребу, по оцени овог суда не постоје околности које ограничавају могућност туженог да доприноси издржавању пунолетног сина у досуђеном износу током редовног школовања.

Правилно је одлучено и о трошковима поступка, на основу члана 207. Породичног закона.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић